

Oponentský posudek na bakalářskou práci Kateřiny Tvardíkové „Jak ptáci hodnotí riziko predace v zimním období“

Předložená práce má 42 stran (včetně 9 příloh), 10 tabulek a 14 obrázků.

Téma vnímání predátorů je v dnešní době poměrně rozvíjenou oblastí, zimní studie vhodně doplňuje dosud získané poznatky z hnízdního období. Cíle práce jsou jasně vymezené. Celkový dojem z práce je pozitivní, literatura byla použita v dostatečném rozsahu a práce je sepsána čtivě a pečlivě. Získaný materiál dokazuje značnou vytrvalost v terénu, a k dosažení cílů plně postačuje. Statistické metody jsou adekvátní. Výsledky práce sice nejsou v kontextu jiných prací příliš překvapivé, ale díky současné absenci dat ze zimního období v literatuře je považují za velmi cenné a publikovatelné.

K práci mám následující připomínky a dotazy:

- 1) Atrapa poštolky byla jako jediná exponována v pozici „vzlétající“. Nemohl tento fakt zvýšit „nebezpečnost“ poštolky pro sýkory a tak způsobit podobné výsledky s atrapou krahujce?
- 2) Byli na lokalitě přítomni skuteční predátoři (především krahujec)? Nebyl na lokalitě přítomen také nějaký savčí predátor?
- 3) Nemohu souhlasit s tvrzením, že „u krmítka predátor nebude věčně“. U krahujců je fixace na potravní zdroje (obzvláště v zimním období) poměrně častým jevem. Jako příklad mohu uvést krahujce v areálu vysokoškolských kolejí, který bývá v zimním období denně pozorován při číhání z posedu poblíž krmítek umístěných studenty.

- 4) Chybí snaha o interpretaci vedlejších výsledků, jako například u obr. 5 a 7, kde se po umístění atrapy drozda zvyšuje jak celková doba strávená na krmítku, tak i celkový počet zobnutí.
- 5) Chybí údaje o počtu nebo alespoň poměru příletů jednotlivých druhů sýkor na krmítko. Jak autorka sama uvádí v úvodu, dominance druhu v hejnu může značně ovlivnit chování všech ostatních druhů. Také z práce není zřejmé, zda se poměr druhů měnil v průběhu zimy nebo zda byl konstantní.
- 6) Není uveden ani poměr ve kterém se tři druhy sýkor v okolí krmítka vyskytovaly.
- 7) Skutečný počet jedinců sýkor v okolí krmítka je jistě nižší než 42 326. Autorka je si toho sice jistě vědoma, ale nenacházím žádný pokus o uvedení skutečného počtu na pravou míru. Hrubého odhadu reálných počtů, nebo alespoň densit by bylo možné dosáhnout např. za opakovaného použití bodové metody sčítání ptáků (byť za použití varovných hlasových projevů).
- 8) Autorka sama uvádí, že výběr vaty na sněhovém podkladu nebyl ideálním řešením. Místo experimentu „vata“ bych v grafech doporučoval uvádět hodnoty kontrolních sledování.

Práce podle mého mínění práce splňuje požadavky kladené na Biologické fakultě, plně ji doporučuji k obhajobě a nevyklučuji stupeň výborně.

Jan Riegert

V Českých Budějovicích 1.6.2007

